

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

Årsmøte 20. juni 2017

Til NFF's medlemmer

Innkalling til årsmøte i Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

I etterkant av årets Temadag innkalles det herved til årsmøte i NFF
tirsdag 20. juni 2017, kl. 16.45 i Ingeniørenes Hus, Kronprinsens gt. 17, Oslo

Til behandling foreligger:

1.	Årsberetning for 2016	Vedlegg 1
2.	Regnskap for 2016	Vedlegg 2
3.	Revisors beretning for 2016	Vedlegg 3
4.	Desisorberetning for 2016	Vedlegg 4
5.	Budsjettforslag for 2017	Vedlegg 5
6.	Fastsettelse av årskontingent for 2018	Vedlegg 6
7.	Vedtektsendringer
- Leder for Yngres nettverk får fast plass i NFF styret	Vedlegg 7
8.	Valg av:
- Formann
- Styremedlemmer
- Varamedlemmer
Valgkomiteens forslag vedlegges	Vedlegg 8
9.	Valg av:
- Valgkomité
- Desisorer
- Revisor
Styrets forslag vedlegges	Vedlegg 9

Komplett årsberetning for 2016 kan lastes ned fra www.nff.no fra tirsdag 6. juni. Her finnes også vedlegg til postene 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9.

Oslo 30. mai 2017

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk
- Styret -

Vi minner om NFF Temadag som i år har tittelen **"Endrede kontraktsformer – hva betyr det for anleggsbransjen fremover?"** som avholdes i forkant av årsmøtet. Temadagen starter kl 13.00 – med registrering og lett servering fra kl 12.00.

Program og påmelding; www.nff.no, www.tekna.no eller ta kontakt med Siri Engen; siri.engen@tekna.no eller på telefon 932 59 564 for påmelding. Det inviteres også til enkel middag etter årsmøtet – du melder deg på denne via samme påmelding som til Temadagen. Middag for deltakere på temadagen er inkludert.

Det er mulig kun å delta på årsmøtet og middag, påmelding til middag sendes Siri Engen. Middag for de som kun deltar på årsmøtet; kr 350,-.

Dersom noen ønsker tilsendt årsmøtepapirene / invitasjon til temadagen i papirformat, vennligst gi oss tilbakemelding om dette også.

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk (NFF)

Styrets beretning for driftsåret 2016

Innledning

Foreningens virksomhet er knyttet til bergverks- og anleggsbransjen og fagområder relatert til denne. Virksomheten omfatter undervisning, forskning, utvikling, undersøkelser, planlegging og gjennomføring av prosjekter samt internasjonal virksomhet.

Vårt motto er **"UTFORDRINGER I DAGEN – LØSNINGER I GRUNNEN!"**

Etter en revisjon i 2015 er Foreningens visjon: «Viktigste kunnskapsarena for bruk av berggrunnen».

Foreningens mål er:

- En bransje som er trygg, skadefri og miljøbevisst
- En bransje som er attraktiv og synlig
- En bransje som er levedyktig, innovativ og kunnskapsbasert

Følgende satsningsområder gjelder:

- Styrke sikkerhet, helse og miljø i bergfaget
- Videreutvikle norsk bergteknologi
- Rekruttere, utdanne og utvikle fagfolk
- Aktiv kunnskapsdeling nasjonalt og internasjonalt
- Skape attraktive møteplasser for nettverksbygging
- Fremme optimal utnyttelse av berggrunnen
- Markedsføre bransjens kompetanse utad

Styret har i 2016 utarbeidet en handlingsplan for å innarbeide disse satsningsområdene i foreningens virksomhet.

Medlemstall	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Personlige medlemmer	1078	1100	1076	1072	1102	1090	1044	1002	946
Firmamedlemmer	73	73	73	67	63	58	78	53	54
Støttemedl. Int. virksomhet	27	27	25	23	23	24	22	22	22
Sum	1178	1200	1177	1162	1188	1172	1144	1077	1022

Foreningens økonomiske situasjon er fortsatt god. Årets resultat ble bedre enn det som var budsjettet. I stor grad skyldes dette noe høyere inntekter i forbindelse med foreningens kurs og konferanser samt en effektiv kostnadsstyring gjennom året.

Tunnelstatistikken for 2016 viste en volumøkning når det gjelder uttak av berg under jord sammenliknet med 2015. Dette ble det høyeste volumet som er registrert siden NFF startet med Tunnelstatistikken i 1971.

Æresmedlemmer

Som nytt æresmedlem ble utnevnt Eivind Grøv, SINTEF Byggforsk. Dermed har Foreningen 14 æresmedlemmer ved utløp av forretningsåret. Disse er:

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

Ludvig A. Baumann, Anders M. Heltzen, Aslak Ravlo, Nils Borge Romslo, Einar Broch, Knut R. Berg, Per Bollingmo, Johannes Hope, Bjørn Nilsen, Ruth Gunlaug Haug, Karl Kure, Magne Paulsen, Fridtjof Andreassen og Eivind Grøv.

NFFs styre etter årsmøtet 10. mai 2016:

▪ Frode M. Nilsen	styreleder	til 2017 (gjenvalg)
▪ Amund Bruland	styremedlem	til 2017 (ikke på valg)
▪ Anne Kathrine Kalager	styremedlem	til 2018 (gjenvalg)
▪ Øyvind Engelstad	styremedlem	til 2017 (ikke på valg)
▪ Kjersti Kvalheim Dunham	styremedlem	til 2017 (ikke på valg)
▪ Olaf Rømcke	styremedlem	til 2018 (ny)
▪ Hanne Markussen Eek	varamedlem	til 2017 (gjenvalg)
▪ Roar Sve	varamedlem	til 2017 (ny)

Desisorer:	Per Bollingmo,	leder	til 2017
	Bjørn Nilsen	medlem	til 2017

Valgkomite:	Eivind Grøv, leder
	Heidi Berg
	Ruth Gunlaug Haug

Revisor:	Magne Paulsen
	Tone Nakstad

Sekretariat i Tekna: Siri Engen

Faglig sekretær: Thor Skjeggedal

Styrets aktivitet i 2016

Det ble i 2016 holdt 7 styremøter. Styremedlemmene er komitéledere eller medlemmer i de permanente komitéer og deltar i et antall komitémøter og/eller andre av foreningens arrangementer. Totalt sett gjennom året ble det arrangert 55 forskjellige komité- og andre møter.

Årsmøte 2016

Årsmøte i NFF for året 2016 ble holdt i Ingeniørenes Hus, Oslo tirsdag 10. mai kl.16.45.

Protokoll fra årsmøtet ble sendt til medlemmene og lagt ut på www.nff.no.

Morgenmøte

Torsdag 24. november ble det vanlige medlemsmøtet avviklet på Radisson Blu Scandinavia Hotel med frokost fra 07.30 og møte fra 08.00 til 08.40.

Innkalling fremgikk ved at det ble sendt eget varsel til alle våre medlemmer. Vi minner om at dette medlemsmøtet er en fast post og at medlemmer oppfordres til å møte. Der deltok vel 20 medlemmer. Styreleder, Frode M. Nilsen ledet møtet og ga en oversikt over Foreningens virksomhet så langt i året 2016. Videre gjennomgikk han desisors rapport for 2015 og hvordan styret har fulgt opp bemerkningene i denne.

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

Styretur

Hvert annet år er det tradisjon for at styret reiser til utlandet for dels å promotere norsk tunnelteknologi og dels for å lære om interessante prosjekt og for å få kunnskap om ny teknologi innen foreningens fagområde. Årets styretur ble arrangert i perioden 5. – 13. februar og den gikk til Canada og USA. Her inngikk prosjektbesøk til The Upper Lillooet and Boulder Creek Hydroelectric power project, Evergreen Transit Tunnel (Ø10 m EPB) jernbanetunnel i Vancouver, Seattle North Link metro tunnel og sist, men ikke minst et besøk på Big Bertha i Seattle. Dette var da verdens største TBM med en diameter på 17,4 m. I tillegg deltok styret på en av medlemskveldene til den kanadiske tunnelforeningen, noe som ga styret ideen om å arrangere noe tilsvarende her hjemme. Vårt WTC 2017 arrangement ble godt promotert både i Canada og i USA.

Gullfeiselen

Styret etablerte i 1994 NFF-utmerkelsen "Gullfeiselen". Statuetten m/ diplom ble overlevert av foreningens formann i forbindelse med åpningen av Fjellsprengningsdagen.

For 2016 ble Gullfeiselen tildelt Eystein Grimstad for sin betydelige innsats i forbindelse med hans arbeid innen fagfeltet ingeniørgeologi.

Gullfeiselen er så langt tildelt:

- 1994 Gjøvikhallen v/Jan A. Rygh, og Anders M. Heltzen for mangeårig innsats i NFF.
- 1995 Trollprosjektet
- 1996 Andersen Mek. Verksted
- 1997 "Den norske tunnelarbeider"
- 1998 Odd Johannessen, NTNU
- 1999 Statens vegvesen
- 2000 DYNO Nobel AS, Norge
- 2001 Morten G. Johnsen, Ludvig A. Baumann og Per T. Smith
- 2002 Ørsta Stål AS v/ Kåre Johan Eikrem
- 2003 Arne Myrvang og Einar Broch, begge NTNU
- 2004 Olav Torgeir Blindheim, eget firma
- 2005 Arve Fauske, Dyno Nobel
- 2006 Robert Hermansen, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS
- 2007 Fridtjof Andreassen, Dr. Ing. Aas Jakobsen AS, Tom Richard Olsen, Mesta AS
- 2008 Hans Petter Torsteinsen, tidligere Høyer Ellefsen AS, Tom Melbye, Normet OY
- 2009 Bever Control AS v/ Thorvald Wetlesen
- 2010 Bente Ulvestad, STAMI / Mesta AS og Tom Myran, NTNU
- 2011 Nick Barton, Nick Barton & Associates
- 2012 Statens vegvesen
- 2013 Arild Neby, Statens vegvesen
- 2014 Kristen Olav Dahl, eget firma.
- 2015 Vidar Tveiten, eget firma
- 2016 Eystein Grimstad, eget firma

Statutter for tildeling av Gullfeiselen finnes på www.nff.no. NFF medlemmer oppfordres til å komme med forslag til fremtidige Gullfeisel- og Æresmedlemskandidater. Disse sendes til nff@nff.no.

Prosjektarbeid - Økonomisk støtte fra foreningen og stipend 2016

Den dominerende del av disponible midler brukes til prosjektarbeid som foreningens ulike komitéer initierer.

Foreningen har fortsatt en stipendordning. Retningslinjene for fondet ble revidert i 2009 og det er blant annet mulig å søke om inntil kr 100 000 pr år i 3 år i forbindelse med gjennomføring av doktorgradstudie. Støtte gis etter søknad og behandles av styret. Videre kan det ytes støtte til medlemmer som engasjer seg i arbeidsgrupper innen ITA (International Tunnelling and Underground Space Association) og deltakelse på andre faglige arrangement både i Norge og internasjonalt.

Oversikt over utbetalte stipend

	<u>Beløp (kr)</u>
• Norsk Fjellsprengningsmuseum	400 000
• Eivind Grøv, reisestipend WTC 2016	15 000
• Bjørn Nilsen, reisestipend WTC 2016	15 000
• Pål Drevland Jakobsen, reisestipend, WTC 2016	15 000
• Rolf Martin Myrlund, reisestipend WTC 2016	10 000
• Gunnar Gjæringen, reisestipend WTC 2016	10 000
• Kristian Dahl, reisestipend WTC 2016	10 000
• Torgeir Sandøy, reisestipend WTC 2016	10 000
• Charlie Lie, for «Rock Stress Data Base» (tot. kr. 50 000)	25 000
• Norsk Standard, revisjon av NS 8141	70 000
• Tekniske Geofag ved NTNU, reisestipend	15 000
• Geologi Realfag ved NTNU, reisestipend	15 000
• Solveig Vassenden, PhD studium	150 000
• ITA Young Members	95 410
• Helene Strømsvik, PhD studium	33 000

Totalt i 2016**Kr 888 410****Komitéene**

Mye av arbeidet går gjennom de permanente komitéer. Disse er:

- ☐ Internasjonal komité
- ☐ Utviklingskomité
- ☐ Faglig arrangementskomité
- ☐ Komité for Informasjon og samfunnskontakt
- ☐ Skytebaskomitéen
- ☐ Kulturutvalget
- ☐ Økonomikomitéen

NFFs komité for internasjonal virksomhet

Komitéen består av:

- Øyvind Engelstad, Norconsult, komitéleder
- Frode Nilsen, Leonhard Nilsen & Sønner
- Eivind Grøv, SINTEF

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

- Elisabeth Grasbakken, Multiconsult
- Jan G. Rohde, SWECO
- Knut Fossum, KF Gruppen
- Anders Kr. Vik, Norconsult
- Aslak Ravlo, Procon
- Ola Woldmo, Normet Norway
- Einar Broch, NTNU
- Rolf Blomberg, Atlas Copco
- Peder og Per Gunnar Andersen, AMV
- Håvard Østlid, eget firma
- Pål Fossum, Protan
- Arnulf M. Hansen, AMH Consult
- Hans Egil Larsen, Jernbaneverket (nå Bane NOR)
- Kjell Sætrevik, Vik Ørsta
- Gunnar Gjæringen, OHL
- Werner Stefanussen, SWECO
- Thomas Schönborn, Statkraft
- Anne-Lise Berggren, Geofrost
- Ruth Gunlaug Haug, Rambøll (nå Nye Veier)
- Per Anton Brandtzæg, eget firma
- Hans Olav Hognestad, Mapei
- Alv Hanstvedt, Giertsen Tunnel
- Ivar Frode Andersen, ITS
- Thor Skjeggedal, NFF

International Tunnelling and Underground Space Association – ITA/World Tunnelling Congress

Årets generalforsamling for ITA foregikk i San Francisco i tiden 23. – 27. april. Foreningens offisielle representanter var Frode Nilsen og Thor Skjeggedal. Fra norsk side deltok vel 40 personer. For 15. gang på rad arrangerte NFF en felles utstilling, denne gang deltok 10 firma. Ivar Frode Andersen, Injeksjon- og Tunnelsupport AS var prosjektleder, godt hjulpet av flere andre komited medlemmer.

Komitéen har som målsetting å delta i minimum 5 av ITAs arbeidsgrupper (WG). Norske deltagere for 2016 er vist nedenfor:

WG nr.	Tema	Norsk deltaker
2	Research	
3	Contractual Practices	
5	Health and Environment in Works	Ruth G. Haug, (Tutor)
6	Maintenance and Repair	Gunnar Gjæringen
9	Seismic Effects	
11	Immersed and Floating Tunnels	Mathias Kjerstad Eidem
12	Sprayed Concrete Use	Eivind Grøv (Animatør), Christine Hauck
14	Mechanization of Excavation	Arnulf M. Hansen
15	Underground and Environment	Jan K. G. Rohde, (Animatør)
17	Long Tunnels at Great Depth	Anne Kathrine Kalager
19	Conventional Tunnelling	Frode Nilsen, Thor Skjeggedal

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

20	Urban Problems – Underground solutions	
21	Life Cycle Asset Management	Gunnar Gjæringen

For interesserte finnes det mer informasjon om ITA og deres arbeid på

<http://www.ita-aites.org/>.

Komiteen oppfordrer flere til å delta i disse arbeidsgruppene. De som ønsker dette må ta kontakt med generalsekretær for registrering i ITA systemet.

ITA etablerte i 2014 «ITA Young Members Group». På ITA sin generalforsamling i San Francisco ble Sindre Log valgt til gruppens leder.

World Tunnel Congress 2017 (WTC2017) i Bergen

Arbeidet med dette arrangementet ledes av organisasjonskomiteen med Heidi Berg som leder. I denne sammenhengen rapporterer hun direkte til styret i NFF.

Øvrige komiteer er:

- Eivind Grøv, leder av «Advisory Committee»
- Bjørn Nilsen, leder av «Scientific Committee»
- Ruth Gunlaug Haug, ITA sin styrerepresentant
- Sindre Log, leder av programkomiteen

Thor Skjeggedal fungerer som koordinator for gruppen.

Komiteene har flere undergrupper som står for bl. annet tekniske turer, utstilling / sponsoropplegg, politisk støtte, osv.

Foruten god deltakelse på WTC 2016 i San Francisco har arrangementet blitt markedsført på flere store arrangement rundt om i verden, blant annet på ITA sitt Tunnelling Awards arrangement i Singapore. I tillegg er hjemmesiden (www.wtc2017.com) godt besøkt.

Salg av sponsorpakker og utstillingsplasser har pågått gjennom året. For å tilfredsstille etterspørselen var det nødvendig å etablere utstillingsplass i telt utenfor Grieghallen. Dette ga vel 40 ekstra utstillingsplasser. Sponsorpakkene og så godt som alle utstillingsplasser er utsolgt.

Næringslivsdelegasjoner

I november deltok NFF i en næringslivsdelegasjon til Canada. I den sammenheng ble det arrangert en «workshop» sammen med den kanadiske foreningen hvor ca. 30 personer fra lokalt hold deltok sammen med 7 personer fra NFF. Delegasjonen ble ledet av H.K.H. Kronprins Haakon og næringsminister Monica Meland.

Den engelske fagbokserien

Internasjonal komité har arbeidet videre med nye publikasjoner i denne populære serien. Publikasjon nr. 25, "NORWEGIAN ROCK CAVERNS" ble ferdig til konferansen i San Francisco og distribuert i stort antall på vår felles utstilling der.

Norwegian Tunnelling Technology – Tunnel

Komiteen har det redaksjonelle ansvaret for innholdet på www.tunnel.no Sidene har fått lite oppdatering gjennom året. Dette krever en kontinuerlig innsats og foreningens medlemmer oppfordres til å komme med forslag til nytt stoff som kan legges ut.

Det samarbeides med komité for Informasjon og Samfunnskontakt og siden samkjøres nå med vårt norske nettsted www.nff.no. For å finansiere driften er det i løpet av 2016 solgt reklameplass til 18 forskjellige firma.

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

Internasjonalt Forum

Dette ble avholdt den 29. september 2016 hos Norconsult i Sandvika. Temaet var: **"International contractors in the Norwegian Tunnelling Market - Competence and experience so far"**. Det ble satt fokus på hva som skjer når utenlandske selskaper kommer til Norge, hvordan de opplever dette og hvordan dette påvirker vårt fag.

Ca. 70 personer møtte frem og fikk presentert 5 gode innlegg og deltok avslutningsvis i en interessant paneldebatt samt servering av tapas i kantinen.

Faglig arrangementskomité

Medlemmer:

- Kjersti Kvalheim Dunham, Statens vegvesen, leder
- Hanna Rachel Broch
- Lise Backer, Jernbaneverket (nå Bane NOR)
- Elin Hermanstad Havik, Statens vegvesen
- Kjetil Moen, Multiconsult
- Astrid Salomonsen, Veidekke (permisjon i 6 mnd)
- Arnstein Aarseth, NGI (til juni 2016)
- Kristian Kristoffersen Dahl, NGI (fra juni 2016)
- Siri Engen, Tekna

Komitéen har ansvar for foreningens faglige arrangementer, dvs. Fjellsprengningsdagen, Sprengningskurs, Temadag, medlemsmøter, fagkurs og nasjonale faglige ekskursjoner for foreningens medlemmer.

Fagkurs

Sprengningskurset – i Bergen

For 28. gang på rad ble dette kurset arrangert. Fast tema er nye sprengningsteknikker. Kurset ble avviklet 7. – 8. mars med 134 deltakere inklusive foredragsholdere.

Kompetanserettet kurs i Berginjeksjon

Nytt kurs ble avholdt 5. – 7. april i Sandefjord med 31 deltakere pluss forelesere.

Tunneldagene

Tunneldagene arrangeres normalt hvert annet år. Sist var i 2015, men pga. WTC i Bergen blir neste i 2018.

Temadagen 2016

Temadagen ble arrangert i forkant av Årsmøtet den 10. mai 2016 med tittel **Utfordringer i dagen – miljøvennlige løsninger i grunnen**. 43 deltakere, inklusive foredragsholdere. I etterkant av Temadagen ble Foreningens Årsmøte avholdt med derpå følgende servering og sosialt samvær.

TBM Applications II

For andre gang avholdt NFF konferansen TBM Applications II. Arrangementet ble avholdt i Bergen 6. – 7. juni og inklusive forelesere var det 130 personer tilstede.

Internasjonalt Forum

NFF Årsmelding 2016

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

I samarbeid med NFF Internasjonal komite ble det arrangert Internasjonalt Forum 29. september. Se NFF Internasjonal komite.

EVU kurs - Ingeniørgeologi for bygge- og anleggsledere i underjordsarbeider
Etterutdanningskurs, 20 godt fornøyde deltakere, ble avviklet ved NTNU og i Sandefjord i uke 38 og 41 oktober.

Kompetanserettet kurs i Berginjeksjon

Nok et kurs ble gjennomført 8. – 10. november på Gardermoen. Kurset hadde totalt 40 deltakere, inkl forelesere. Komiteen har fremdeles som intensjon å arrangere kurset 2 ganger årlig.

Nordic Grouting Day

NFF og NBG arrangerte 26. – 27. september 2016 Nordic Grouting Symposium. Arrangementet inneholdt både forelesninger samt gruppearbeid – samt en hyggelig middag hvor Finland v/ Eric Johannsson fikk overlevert stafettpinnen for neste Grouting Symposium. Antall deltakere (inkl forelesere): 112 personer – fra 12 ulike land!

Se www.nordicgrouting.no

Medlemmer i organisasjonskomiteen er:

- Roger Olsson, Statkraft, tidligere COWI (leder org-kom)
- John-Ivar Fagermo, Veidekke Entreprenør
- Eivind Grøv, SINTEF (leder scientific committee)
- Hans-Olav Hognestad, Mapei
- Hanne Wiig Sagen, Jernbaneverket (nå Bane NOR)
- Ola Woldmo, Normet Norway
- Siri Engen, NFF/NBG/Tekna
- * Saskia Butler, NBG/Tekna

Fjellsprenningsdagen 2016

Medlemmer av programkomiteen:

- Kjersti Kvalheim Dunham, Statens vegvesen, (leder)
- Hanna Rachel Broch
- Gunnar Gjæringen, OHL
- Lars Hæhre, Hæhre Entreprenør
- Anne Kathrine Kalager, Jernbaneverket (nå Bane NOR)
- Håkon Mork, Verdalskalk AS
- Siri Engen, Tekna

Arrangementet ble avviklet den 24. november i Radisson Blu Scandinavia Hotel, Oslo.

Åpningsforedraget ble holdt av Eivind Grøv med tittel «Undersjøiske vegtunneler i Færøyene – norske løsninger tilpasset lokal geologi». Fjellsprenningsdagen er fortsatt NFFs største og viktigste arrangement. Som vanlig hadde foreningen egen stand sentralt i lobbyen hvor styret og medlemmer fra komiteene informerte om foreningens aktiviteter og rekrutterte nye medlemmer.

Komiteen har tidligere konkludert med at inntil videre holdes Fjellsprenningsdagen på Radisson Blu Scandinavia hotell i Oslo.

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

Antall deltakere	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Fjellsprengning	818	863	869	861	833	744	783	699	676	698
Bergmekanikk	243	261	266	230	263	239	231	192	177	179
Geoteknikk	298	277	225	217	189	231	203	195	180	173
Utstilling	39	37	30	30	31	30	28	33	31	29

Som tabellen ovenfor viser ligger antall deltakere fremdeles på et høyt nivå. Dette sammen med at sponsorordningen ble videreført (3 gullsponsorer og 12 sølv sponsorer), og utstillingen, gjorde at det økonomiske resultatet ble over budsjett. Det opprettholdes tett dialog med hotellet for å sørge for at også fremtidige Fjellspregningsdager gjennomføres på en god måte. Med årets deltagelse er vi helt på grensen av hotellets kapasitet.

Økonomikomiteén

Komiteén består av:

- Frode M. Nilsen, LNS, komitéleder
- Johannes Hope, Statkraft (nå Sivilkraft)
- Erlend Aamot, Norconsult
- Thor Skjeggedal, NFF.

Komiteén har ikke gjennomført egne møter i driftsåret. Kommunikasjon har skjedd pr. e-post og telefon. Den økonomiske utviklingen rapporteres elektronisk og eventuelle korrigerende tiltak initieres i den grad det er nødvendig.

NFFs regnskap for 2016 og revisjonsberetning følger vedlagt. Regnskapet eksklusive Prosjektutviklingskontoen viser et overskudd på kr 5 211 345,-. Av dette er kr 3 950 000,- forskudd fra sponsorer og utstillere på WTC 2017, noe som var holdt utenfor i budsjett for 2016. Således blir overskudd kr 1 261 345,-, noe som er kr 1 171 345,- over budsjett for året. Fra Prosjektutviklingsfondet ble der utbetalt kr 888 410,- til prosjekt- og reisestøtte.

Regnskap og budsjett

Regnskapet føres hos regnskapsfirmaet KS Regnskap AS. Budsjetter forberedes etter innspill fra den enkelte komité. Revisjon av regnskap utføres av de valgte revisorer Magne Paulsen og Tone Nakstad.

Forvaltning av midler

Kr 1 485 889,- er passert på en høyrentekonto i Storebrand Bank. Øvrige midler er plassert på bankkonti til ordinære betingelser. Den innførte instruks for kostnadsoppfølging og mer ansvarliggjøring ved bruk av foreningens midler fungerer bra.

Prosjektutviklingsfondet

Pr utgangen av driftsåret står der kr 1 968 717,- på dette fondet. Av dette er kr 384 491,- forpliktet til doktorgrader og stipend, men ikke utbetalt. Styret foreslår at der avsettes kr 1 000 000,- av årets overskudd til prosjektutviklingsfondet.

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

Utviklingskomitéen

Komitéen har følgende sammensetning:

- Roar Sve, Skanska Norge komitéleder
- Amund Bruland, NTNU,
- Iver Hauknes, Orica Mining Services
- Arne Rafdal, eget firma
- Mona Lindstrøm, Statens vegvesen, Vegdirektoratet
- Adler Enoksen, Bane NOR
- Pål Drevland Jakobsen, NTNU
- John Ivar Fagermo, Veidekke Entreprenør
- Peder Andersen, AMV
- Thorvald Wetlesen, Bever Control
- Hans-Petter Kristiansen, AAS JAKOBSEN
- Marcus Fritzøe Lawton, Bane NOR
- Jan Lima, Hæhre Entreprenør

Utviklingskomitéen har ansvar for foreningens løpende prosjekter rettet mot utvikling innenfor bransjen. Komitéen har budsjettansvar og innstiller på ressursbruk i denne sammenheng. Komitéen har videre ansvar for publisering og distribusjon av tekniske rapporter og håndbøker.

Bransjemøte

I 2016 ble ikke det såkalte "Bransjemøtet" avholdt. Grunnen til dette var at komiteen vurderte at der forelå tilstrekkelig med prosjektforslag fra tidligere og at disse vil kreve det som finnes av tilgjengelige ressurser for ferdigstilling.

Ny tekniske rapporter

Komiteen ferdigstilte 1 teknisk rapport:

- Sikkerhet ved arbeid i tunneler og bergrom

Ellers arbeider komiteen med flere nye rapporter som etter planen skal gjøres ferdig i løpet av 2017. Disse er:

- Byggetid for tunnelprosjekt
- Tunnelstein – en utnyttet ressurs (arbeidstittel)

Informasjon og Samfunnskontakt

Komitéen består av:

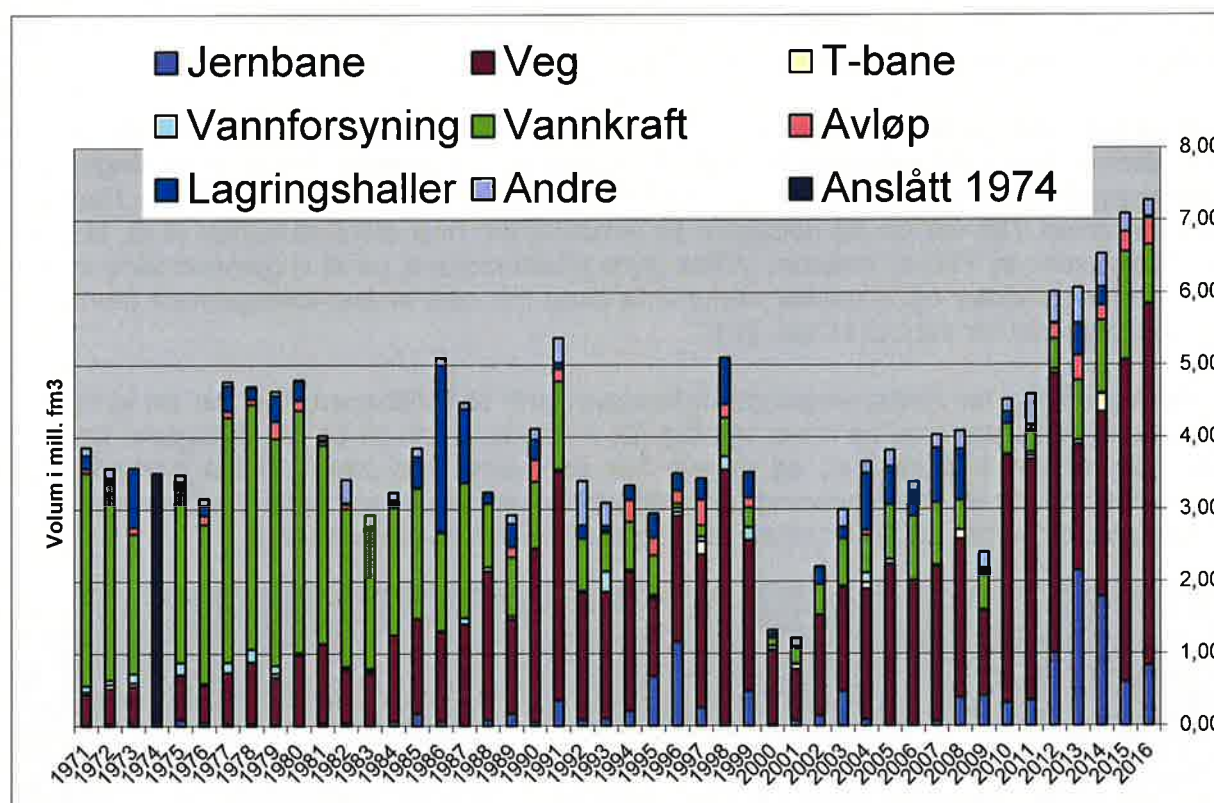
- Anne Kathrine Kalager, Jernbaneverket Utbygging, (nå Bane NOR) leder
- Hanne Markussen Eek, Franzefoss, nestleder
- Anne-Merete Gilje, Statens vegvesen
- Trond Pettersen Valeur, Skanska Norge
- Rolf Martin Myrlund, LNS
- Sindre Log, The Robbins Company
- Helle Nilsen, student
- Thor Skjeggedal, NFF

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

Tunnelstatistikken

Statistikk for år 2016 ble presentert på Morgenmøtet i forbindelse med Fjellsprengningsdagen. Den viste en økning på 183 771 m³ uttatt bergvolum sammenlignet med 2015. Totalt volum ble 7 271 148 m³. Dette tilsvarer en samlet tunnellengde på 102,5 km. Årets volum er det høyeste siden Tunnelstatistikken startet i 1971.

Tunnelstatistikken 2016

NFF takker alle entreprenørene som bidrar til å lage denne statistikken.

På vegne av styret i NFF utarbeidet komiteen en handlingsplan for gjennomføring av foreningens strategi. Denne ble vedtatt i styret, trykket og distribuert på Fjellsprengningsdagen.

Ellers er komiteen opptatt av å rekruttere medlemmer til foreningen og bransjen, tydeliggjøre hva foreningen står for, samt å bevisstgjøre foreningens medlemmer på viktigheten av å profilere oss som faglig aktør og bidragsyter i samfunnsbildet.

Yngres Nettverk (YN)

Yngres Nettverk hadde i 2016 fire hovedarrangementer med over 150 deltagere. Nytt av året var «geologisk sykkelstur» og faglig temakveld for studenter og medlemmer av YN.

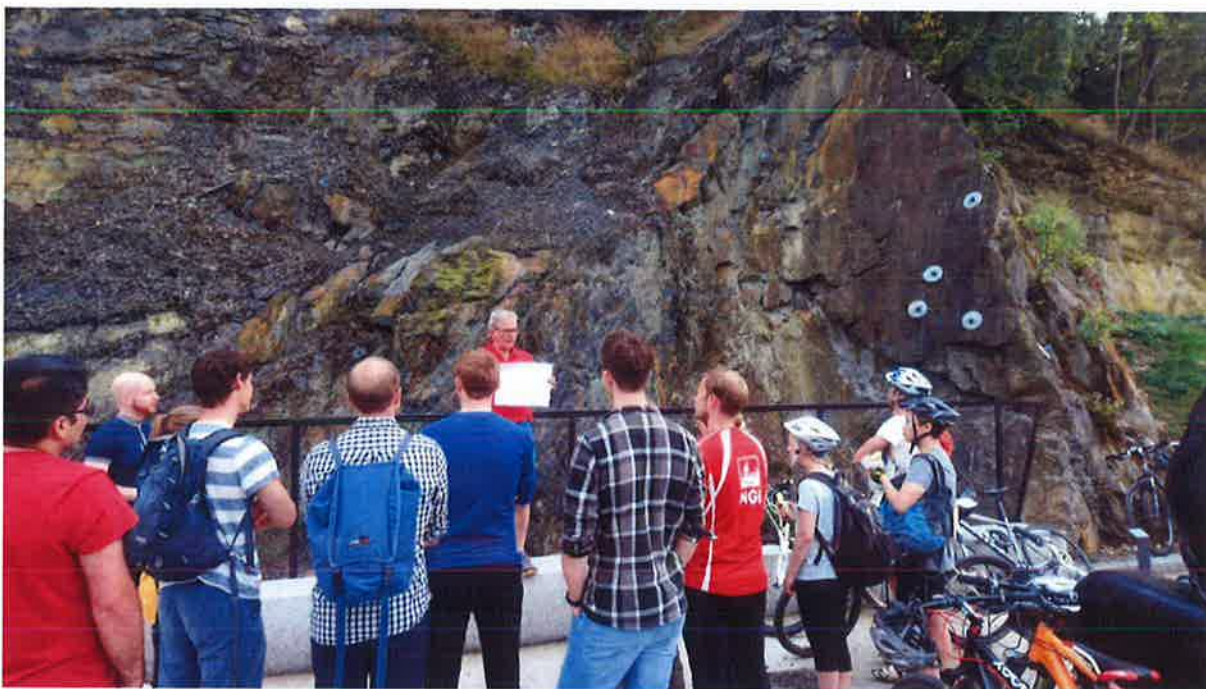
Et av våre faste årlige arrangementer er Bransjekvelden ved NTNU. I år ble denne avholdt 7. april hvor 60 studenter fra NTNU og HIST deltok. Vi retter oss her mot studenter fra 1.-3. klasse innenfor bygg og tekniske geofag med hensikt å presentere bransjen og mulighetene som finnes for studenter etter endt studie. Tidspunktet for samlingen er lagt til april for at studentene skal ha presentasjonen friskt i minnet når de i løpet av mai velger

studiefordypning. Vi har nå gjennomført bedriftspresentasjonen noen år og ser nå at studenter kommer igjen, samt at kjennskapen til bransjen blant de som deltar også har økt.

Vi har ønsket å få til mer uformelle møteplasser for yngre medlemmer av NFF og vi gjennomførte derfor i september en litt mer uformell samling i Oslo med «Geologisk sykkelstur». Med oss hadde vi Erik Endre som sykkelguide som tok oss med til spennende geologiske lokaliteter i Oslo før kvelden ble avsluttet med mat og sosialt samvær. Etter gode tilbakemeldinger ønsker vi å gjennomføre flere uformelle samlinger også fremover.

Nytt av året arrangerte YN Temakveld 6. oktober ved NTNU. Hensikten med arrangementet er å gjennomføre korte samlinger for faglig fordyping etter arbeidstid. Tema for samlingen var «Sprengningsteknikk» og vi hadde fått med oss flinke foredragsholdere fra Orica, Rambøll og Franzefoss. Det var ca. 40 deltagere på temakvelden hvor eldre studenter (4.-5. klasse) og medlemmer av YN var inviterte. Vi fikk gode tilbakemelding på at vi gjennomførte denne typen arrangementer og vi ønsker derfor å få dette inn som et fast arrangement fremover. Neste temakveld blir avholdt i Oslo, 2017.

Årets fagsamling før Fjellsprengningskonferansen gikk til Follobanen. Det var en eksklusiv gjeng som fikk være med på årets samling da vi hadde et tak på ca. 20 deltagere. Det var stor pågang om å få bli med og mange fikk dessverre ikke plass. Vi fikk gode faglige presentasjoner og en flott omvisning på anlegget. Oppmøtet var enda større på kvelden hvor vi tradisjon tro møttes på Oslo mekaniske verksted for mat og sosialisering.

Erik Endre forklarer med stor innlevelse under et av stoppene under årets «geologiske sykkelstur»

Utover deltagelse i YN sine styremøter og arrangementer har medlemmer av kjernegruppen også deltatt på flere eksterne arrangementer.

YN var representert ved årets WTC i San Fransisco i mai for å være med å se hvordan arrangementet foregår med særlig fokus på hvordan arrangementet retter seg mot yngre

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

deltagere. Under WTC ble også mangeårig medlem av kjernegruppen, Sindre Log, valgt til ny leder av ITA-Young members. Vi gratulerer Sindre og ser frem til denne gode muligheten til et enda tettere samarbeid inn mot ITA-ym.

I tillegg deltok medlemmer fra YN på en konferanse 1. oktober arrangert av British Tunneling Society Young Members (BTSYM). BTSYM er en stor og velfungerende gruppering som vi fikk god kontakt med under WTC i San Fransisco. YN ble derfor invitert til å delta på BTSYM sin konferanse for å se hvordan de arbeider og gjennomfører sine samlinger noe som var til inspirasjon til vårt videre arbeid.

Yngres Nettverk sin kjernegruppe har i 2016 bestått av:

- Torgeir Sandøy, Norconsult, leder
- Sindre Log, The Robbins Company
- Lawton Marcus Fritzøe, Jernbaneverket
- Siri Todnem, AF Gruppen
- Kristian Dahl, NGI
- Rolf Martin Myrlund, LNS
- Ingrid Margrethe Olaisen Hagen, Rambøll Norge
- Ragnhild Rostad, NTNU studentrepresentant IGB / Bergringen
- Helle Nilsen, NTNU studentrepresentant BAT

Samarbeid med Geo

Avtalen med fagbladet GEO Aktuelt fortsetter. Denne går ut på at NFF kan disponere en side i hvert av bladets nummer for å informere om foreningen og bidra med stoff som er relatert til vårt fagområde.

Rekruttering

Bransjen har stort behov for å trekke til seg dyktige medarbeidere. Komiteen jobber dermed systematisk med å markedsføre vår bransje som attraktiv og interessant for blant annet studentene ved NTNU og andre læresteder. Yngres Nettverk har et større ansvar for en del av rekrutteringsoppgavene i NFF.

Rekruttering til Yrkesfag og antall som fullfører slik utdanning er pr i dag for lav til å dekke behovet fra bransjen.

Som i foregående år inviterte NFF studenter i 4. klasse på NTNU til Fjellsprengningsdagen til sterkt subsidierte priser. 20 studenter takket ja til dette. Dette er et populært tiltak som har skapt positiv bles i bransjen og vil forhåpentligvis skape positive holdninger over tid. Dette tiltaket får spesielt god tilbakemelding fra de deltagende studentene, men er også ment som en service til våre medlemsbedrifter som får anledning til å møte studentene ansikt til ansikt.

Som et annet tiltak innen rekruttering til vårt fag utarbeidet komiteen en brosjyre som kan benyttes i forbindelse med informasjon til yngre elever og studenter som enda ikke har valgt hvilken utdanning de skal ta. Brosjyren ble finansiert med salg av reklame.

Nettsidene til NFF, www.nff.no

NFF Årsmelding 2016

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

Sidene blir oppdatert, men trenger en større oppdatering i 2017. I redaksjonskomitéen sitter Aslak Ravlo og Thor Skjeggedal. NFF har en avtale med NTNU samt Helli Grafisk om drift og vedlikehold av sidene.

Medlemsinformasjon og trykksaker

NFF har i 2016 distribuert informasjon om egne kurs, Temadag, Fjellsprengningsdagen og Årsmøte. Informasjon om dette legges fortløpende ut på hjemmesidene www.nff.no.

Kommunikasjon

Det alt vesentlige av korrespondanse, inkludert innkallinger til møter, utsendelse av referater, etc. går elektronisk. Sekretariatet i Tekna har ansvar for vårt medlemsregister og de arbeider stadig med oppdatering av e-postadresser.

Skytebaskomitéen (byttet navn til Bergsprengerkomiteen)

Komitéen består av:

- Olaf Rømcke, Orica Mining Services, (leder)
- John Eriksen, AF Gruppen
- Glenn Seland, Norsk Arbeidsmandsforbund
- Knut Navestad, Norsk Arbeidsmandsforbund (avsluttet høsten 2016)
- Jan-Egil Blix, Orica Mining Services
- Lasse Fjeldberg, Norsk Fjellsprengning
- Petter Olsen, Petter A Olsen
- Roar Krosby, Høgmo Fjellsprengning
- Leif Arne Jakobsen, Letnes Entreprenør
- Morten Lorentzen, Follo Fjellsprengning
- Tom Gunnar Hagen, Bergcon

Temakvelder

I driftsåret ble der arrangert en «Temakveld for Skytebas» på Kongsberg. Dette var et samarbeid med Bransjeråd for Fjellsprengning (BfF). Her møtte ca 30 bergsprengere, noe som tolkes til at der er interesse for slike kvelder. Dette vil fortsette i 2017.

Videre arbeides det med ny oppdatering av Håndbok 07 – 'Håndbok for bestiller av bergsprengningsarbeid'.

European Federation of Explosives Engineers (EFEE).

NFF er medlem av EFEE – European Federation of Explosives Engineers. Engasjementet sorterer under Skytebaskomitéen. Formålet med EFEE er å arbeide for sikkerhet, faglig kompetanse, utdanning og samordning av regler for sprengningsarbeid i Europa. I 2015 og 2016 har Espen Hugaas fungert som NFF's delegat i foreningen, og har fungert som medlem for EFEE's Constitution & By-Laws Committee og Environmental Committee. Karl Kure er formann i EFEE's Shotfiring Committee og er med som partner i PECCS (Pan-European Competency Certificate for Shotfirers / blast designers)

Pr. 31.12.2016 var det 24 medlemsland i EFEE. Det jobbes aktivt for å verve flere.

Av de viktigste sakene som NFF har vært involvert i, så kan det nevnes at ESSEEM-prosjektet formelt er avsluttet, og at NFF har gitt fra seg eierskapet til

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

presentasjonsmaterialet som ble utarbeidet og kvalitetssikret. Prosjektet videreføres i regi av EFEE.

Det ble for 2014 og 2015 søkt i Estland om EU-midler til å gjøre ferdig utdanningsopplegget for bergsprengere og bergsprengningsledere (shotfirers and blast designers). Dette lyktes dessverre ikke.

Det ble i 2016 gjort et nytt forsøk på å få EU-midler for å gjøre ferdig undervisningsopplegget og gjennomføre 3 prøvekurs. Søknaden denne gang ble sendt inn til EU-kontoret i Sverige. Denne gangen ble prosjektet tildelt nok midler til å gjøre utdanningsopplegget ferdig og gjennomføre 3 prøvekurs. Prosjektet ble påbegynt i Oktober 2016 og skal være ferdig i Oktober 2019.

Det er BEF (Bergsprängnings Entreprenörernas Förening med assistanse av Voglers Esti) som er contractor. Til sammen er det fagpersoner fra 8 land med i prosjektet som partnere. Contractor fikk beskjed i August 2016 om at søknaden var innvilget.

Det første koordineringsmøtet, med alle partnerne til stede, ble holdt i Oslo den 17de og 18de Oktober 2016. Det ble satt pris på at TEKNA stilte lokaler til rådighet og serverte baguett-lunch.

Partnerne har nå arbeidet et halvt års tid med å lage «guide books» for foreleserne og øvelsesoppgaver og eksamensoppgaver for gjennomføringen av prøvekursene. Koordineringsmøte nr. 2, med alle partnerne tilstede, ble den 23dje og 24de Mars 2017 avholdt i Coimbra i Portugal.

Neste koordineringsmøte skal avholdes i Stockholm den 7ende September 2017.

Det skal til sammen holdes 3 prøvekurs, der det i første rekke er hensikten å samle forelesere og personer som er involvert i utdanning av «shotfirers and blast designers» i forskjellige land i Europa.

Prøvekursene holdes på engelsk. Etter prøveperioden er det planen at kursene skal holdes på de forskjellige lands nasjonale språk. «Competency Certificates» utstedes av EFEE.

Det første prøvekurset skal avholdes i uke 49, 3dje, 4de og 5te Desember 2017 i Sverige, sannsynligvis i eller nær Stockholm.

Dette første kurset er i første rekke tenkt for kursholdere fra nord-Europa. Det er svært ønskelig å få med 2 eller flere forelesere fra den norske Bergsprengningsutdannelsen på dette første prøvekurset slik at de som deltar kan danne seg et bilde av hva utdannelsen inneholder. 2 plasser for deltakere fra Norge er allerede reservert.

I 2018 skal det avholdes prøvekurs i Tyskland og i 2019 skal prøvekurset avholdes i Frankrike.

Se www.efee.eu for informasjon om EFEE. Der finnes også nyhetsbrev som beskriver mer i detalj hva EFEE driver med.

Bransjerådet for fjellsprengning (BfF)

NFF sin representant i BfF er Lasse Fjeldberg, Norsk Fjellsprengning. Leder i BfF er Olaf Rømcke, Orica og sekretariatet håndteres av Thor Skjeggedal, NFF. I løpet av året har BfF deltatt i flere møter hos DSB i Tønsberg hvor spesielt revidert Eksplosivforskrift og opplegg for utdanning og sertifisering av sprengningspersonell har vært diskutert. Videre har "Utdanningsutvalget" (UDU) mandat fra BfF og spesielt ansvar for å ivareta et godkjent utdanningsopplegg for DSB. UDU er et samarbeid mellom MEF, EBA og NFF. I driftsåret har det vært gjennomført 3 ordinære kurs for bergsprengningsleder, totalt 76 personer har gjennomført dette. Oppfriskningskurs for bergsprenger er gjennomført med 27 kurs og 302

Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk

deltakere. Tilsvarende for bergspregningsleder er der gjennomført 27 kurs med 434 deltakere. Der er arrangert eksamen for 80 bergspregningsledere. Videre ble det gjennomført 2 kurs i Teknisk sprengning med totalt 28 deltakere.

Kulturutvalget

Utvalget har i 2016 bestått av:

- Nils Borge Romslo, leder
- Aslak Ravlo
- Ola Jegleim
- Kåre Flaate
- Jarle Gausen
- Elisabeth Schjølberg
- Per Bollingmo
- Nils Røren
- Arne Myrvang
- Thor Skjeggedal

Kulturutvalget har hatt et aktivt arbeidsår i 2016 med avvikling av 7 møter.

En fast oppgave for Kulturutvalget er å skaffe foredragsholder til "Historisk kvarter" på Fjellspregningskonferansen. På årets konferanse holdt administrerende direktør Tone Sinding Steinsvik en presentasjon med tittel: "Blaafarveværket og Koboltgruvene – i dag en komplett museumsopplevelse bygget opp rundt en glemt stor gruve- og industrivirksomhet på Modum".

Videre har Kulturutvalget identifisert en rekke tema som kan bli aktuelle for fremtidige Fjellspregningsdager.

Møte den 1. september var lagt til Riksarkivet, Oslo, hvor Unni Løkkebø sørget for en grundig presentasjon av arkivets virke samt omvisning i anlegget. Spesielt viet utvalget oppmerksomhet til den tyske Organisasjon Todts virksomhet i Norge under 2.verdenskrig. Dette arkivet opptar ikke mindre enn 450 hyllemeter. Videre imponerte dokumentasjon fra "danskertiden" i Norge. Arkivets fjellanlegg ble bygget ut i tre trinn fra 1978 frem til 2009, og det ble en rundtur gjennom flere av etasjene under besøket..

Kulturutvalget har vært opptatt av at NFSM, som hele anleggsbransjen samler seg om, blir mest mulig vellykket. Kulturutvalget er representert i styre for NFSM ved Aslak Ravlo med Nils Røren som varamann.

I denne sammenheng har det vært flere møter i Kulturutvalget hvor representanter for NFSM har deltatt. Kulturutvalget har utarbeidet et dokument med forslag til organisasjon og drift av

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

NFSM. Dokumentet er presentert for styre i NFSM som et fremtidig handlingsdokument, og som representantene fra Kulturutvalget i NSSM styre skal følge opp.

Kulturutvalget er representert ved Familiedagen som årlig arrangeres i august på Vegmuseet og NFSM. Dette er et arrangement som har en stor oppslutning og er svært populært.

Kulturutvalget har tatt opp ideen om en fotoutstilling med anleggsmotiv fra bransjen på Fjellsprenningskonferansen høsten 2017. En egen komité arbeider med denne saken. Tanken er at de innsamlede bilder foræres til NFSM, og monteres i Informasjonssenteret på museet.

Når det gjelder sprengstoffmuseet på Engene, Hurum, er Kulturutvalget opptatt av at dette blir ivarettatt og ikke går til grunne. Det har vært kontakt med Orica om saken flere ganger.

Det har også vært tatt kontakt med Hurum kommune som opplyser at saken ligger hos Buskerud fylkeskommune, hvor det er opplyst at saken ligger hos Riksantikvaren. Ettersom Orica har nektet alle adgang til området, fikk Veritas oppdrag med analyse av sikkerhetsspørsmål. Rapporten foreligger og er senere sendt til departementet.

Kulturutvalget er av den mening er at en løsning vil være å overføre museet (eller deler av det) til NFSM, hvis ikke et vellykket opplegg kan enes om på Engene.

På Kulturutvalgets møte 12.01.2016 hadde vi invitert Thorvald Wetlesen, Sr, til å fortelle og vise bilder fra museet på Engene. Thorvald Wetlesen, Sr, har familiær tilknytning til virksomheten på Engene fra tidligere tider, da hans bestefar var fabrikkssjef der i tiden 1878-1908. Thorvald Wetlesen, Sr, er Senior Consultant, MSc, i firma Bever Control, som er velkjent i anleggsbransjen for styringssystemer på borerigger.

Thorvald Wetlesen Sr sitter på en stor samling av bilder og dokumentasjon fra Engene. I tillegg er en stor mengde allerede sendt over til Riksarkivet.

Kulturutvalget bidrar med artikler fra vårt miljø til Vegmuseets årbok.

Kulturutvalget er opptatt av begrepet kultur og kulturforståelse, og ikke minst hvordan dette reflekteres i vår bransje (anleggs- og gruvnæringen). Kulturbegrepet er basis for et kulturutvalgs arbeid. Forstår vi ikke kulturens rolle og betydning, faller egentlig grunnlaget for et kulturutvalg i NFF bort.

Kulturutvalget arbeider med en innsamling av informasjon om litteratur og bildende kunst fra gruve- og anleggsmiljøet i Norge. Det er mulig at utvalget vil gå bredt ut til foreningens medlemmer for bidrag til en slik oversikt. Hvordan dette skal bli presentert og gjort tilgjengelig for foreningens medlemmer, er ikke bestemt, men en eller annen form for publisering kan bli aktuelt litt inn i fremtiden.

Kulturutvalget tok i 2016 initiativet til at boken "Ingeniøren & eventyret" om professor Ole Didrik Lærums, NTH, spennende liv og virke i inn- og utland, skrevet av hans nevø, NFF Årsmelding 2016

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

medisinprofessoren med samme navn, ble innkjøpt av NFF i samråd med NBF og NGF, med i alt 1000 eksemplarer, og distribuert på Høstkonferansen 2016.

22.06.2016 hadde 3 representanter fra Kulturutvalget et møte hos Tekna med Tekna Magasinet representert ved Anne Grete Nordal.

Bakgrunnen for møte var at deltakelse i samfunnsdebatten fra teknologenes side er meget liten. Det ble drøftet ulike tiltak som eventuelt kan bedre situasjonen uten at noen bastante konklusjoner ble truffet.

Kulturutvalget har engasjert seg i ansettelsen av ny Faglig sekretær når Tor Skjeggedal, etter eget ønske, vil fratre sommeren 2017. Vi har forelagt våre synspunkter i et brev til NFF styre 05.09.2016. Styret ved Frode Nilsen har besvart brevet 30.09.2016, og redegjort for styrets tanker når det gjelder virkeområde for en ny Faglig sekretær.

Tilknytting til Tekna

NFF er en forening tilknyttet Tekna. I driftsåret ble ikke NFF tildelt noe fra deres Samfunnsmidler. Avtalen mellom Tekna og NFF inneholder bestemmelser om subsidiert drift av sekretariat hos Tekna.

Sandvika, 31.05.2017

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

Styret

Frode M. Nilsen
styreleder

Amund Bruland

Anne Kathrine Kalager

Øyvind Engelstad

Kjersti Kvalheim Dunham

Olaf Rømcke

Hanne Markussen Eek
(varamann)

Roar Sve
(varamann)

Thor Skjeggedal
Faglig sekretær

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

Vedlegg 2

Regnskap 01.01 - 31.12.16

Resultatregnskap

31.12.2016

Inntekter	NFF	Prosjektutvikling	Totalt
Årskontingenter	884 854		884 854
Fjellsprenningsdagen	2 468 541		2 468 541
Kurs 2016	1 658 467		1 658 467
Annonseinntekter	240 640		240 640
Salg litteratur, etc.	-		-
Utstilling ITA WTC	132 000		132 000
WTC 2017	3 950 000		3 950 000
Andre driftsinntekter	1 253 969		1 253 969
Tap på fordringer	(19 350)		(19 350)
Sum inntekter	10 569 121	-	10 569 121

Kostnader *)

Varekjøp	305 165		305 165
Frakt	52 425		52 425
Yngres Nettverk			-
Taxi, budbiler			-
Leie lokaler og utstyr	72 410		72 410
Honorar faglig sekretær	1 348 198		1 348 198
Honorarer	150 352		150 352
Prosjektstøtte		888 474	888 474
Regnskapsbistand	41 300		41 300
Trykksaker	180 646		180 646
Markedsføring, reklamekostnader	89 970		89 970
Tekniske tjenester	1 085 744		1 085 744
Møter, kurs, oppdatering			-
Telefon, kontorrekv., andre gebyrer	45 340		45 340
Stipend			-
Arrangementsutgifter	26 425		26 425
Reisekostnader	1 080 799		1 080 799
Kontingenter andre foreninger	14 988		14 988
Representasjon/møter			-
Div. kostnader	3 135		3 135
Sum driftskostnader	4 496 895	888 474	5 385 369
			-
Driftsresultat	6 072 225	(888 474)	5 183 751
			-
Finans	21 635	5 959	27 593
Årets resultat	6 093 860	(882 515)	5 211 345

*) Herav WTC 2017 kostnader på kr 838 565,-

Note: Resultat eks, inntekter og kostnader for WTC 2017 er kr 2 246 341,-

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

Balanse

EIENDELER	NFF	Prosjektutvikling	Totalt
Kundefordringer	653 700		653 700
Andre fordringer	2 674		2 674
Fordring Maskinentreprenørenes forbund	1 253 969		1 253 969
Påløpne inntekter			-
Mellomregning Tekna	2 163 671		2 163 671
Sum kortsiktige fordringer	4 074 014	-	4 074 014

Storebrand Liv			-
CBK 6219 05 61238	3 476 656		3 476 656
CBK 6219 56 96549		1 968 717	1 968 717
CBK 6219 04 47311	12 496		12 496
CBK 6219 46 08395	334 587		334 587
Storebrand 9100.42.31568	1 485 889		1 485 889
CBK 6004.05.49415	4 187 891		4 187 891
Sum kasse, bank, investeringer	9 497 520	1 968 717	11 466 237
SUM EIENDELER	13 571 534	1 968 717	15 540 252

GJELD OG EGENKAPITAL

EGENKAPITAL

Fri kapital pr 1.1.	7 629 396		7 629 396
Overført prosjekt	(1 000 000)	1 000 000	
Fond prosjekt stipend		1 826 233	1 826 233
Overskudd	6 093 860	(882 515)	5 211 344
Sum egenkapital	12 723 255	1 943 717	14 666 973
Kreditorer	117 245	25 000	142 245
Div. kortsiktig gjeld	94 385		94 385
Oppgjørskonto MVA	636 648		636 648
Sum gjeld	848 279	25 000	873 279
Sum gjeld og egenkapital	13 571 534	1 968 717	15 540 252

Til årsmøtet i

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk

REVISJONSBERETNING FOR 2016

Vi har revidert årsregnskapet for regnskapsåret 2016. Det samlede resultatet for NFF og NFF Prosjekt er et overskudd på kroner 5 211 344. Årsregnskapet består av resultatregnskap og balanse. Årsregnskapet er avgitt av foreningens styre.

Vi har gjennomført følgende revisjon:

1. Alle bilag er sjekket mot utskrift av hovedbok. Beløp er riktig ført over i buntlister.
2. Saldo på bankkonti stemmer med årsoppgave fra banken.
3. Rentesaldo er i overensstemmelse med bankutskrift.
4. Oppsettet for resultatregnskap og balanse stemmer med utskrift fra hovedbok.

På grunnlag av vår gjennomgang, mener vi at:

- Årsregnskapet gir et uttrykk for foreningens økonomiske stilling 31. desember 2016 og for resultatet for regnskapsåret 2016.
- Styret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Oslo, 22. mai 2017

Magne Paulsen

Tone Nakstad

**DESIORBERETNING TIL
NORSK FORENING FOR FJELLSPRENGNINGSTEKNIKK (NFF)
ÅRSMØTE 20. JUNI 2017**

Desisjonskomitéen i NFF representert ved Bjørn Nilsen og Per Bollingmo avholdt møte i Oslo 23. mai 2017 med formann i NFF, Frode M. Nilsen som representant for styret, og faglig sekretær Thor Skjeggedal. Tema for møtet var NFFs virksomhet i 2016.

Grunnlag for desisorenes virke er "Retningslinjer for Desisjonskomitéens arbeid" vedtatt på NFFs årsmøte 7. mai 1996, og "Lover for Norsk Forening for Fjellsprenkningsteknikk", senest revidert 10. mai 2016.

Desisorene vil nok en gang framheve det høye aktivitetsnivået i foreningen, og understreke den imponerende aktiviteten i foreningen som skjer ved frivillig innsats fra et stort antall engasjerte personer. Det er også stor deltagelse i foreningens mange aktiviteter og arrangementer. Foreningen har mange medlemmer som over lang tid har lagt ned en viktig innsats. Vi vil gi honnør til disse.

Desisorene har merket seg at styre og komitéer følger opp saker som tas opp i desisor-rapportene. Vi vil komme med kommentarer til noen av aktivitetene i 2016:

- Strategiarbeidet er videreført med utarbeidelse av en handlingsplan som tidligere har vært etterlyst.
- Yngres nettverk har hatt en periode med noe lavere aktivitet enn tidligere, men er nå svært aktive med ca. 150 medlemmer. Svært positivt med tanke på rekruttering til våre fag. Også bransjemøtene på NTNU er svært populære og viktige for informasjon og rekruttering.
- Internasjonal komite er stor med 27 medlemmer. Så vidt vi forstår er deltagelsen i komitearbeidet noe blandet, og det bør vurderes om dette er hensiktsmessig for den videre drift.
- Den engelske bokserien medfører mye arbeid for enkelte medlemmer. Om dette har noen virkning med tanke på utenlandsoppdrag er tvilsomt. Imidlertid er bøkene svært etterspurt på konferansene hvor de deles ut. Bøkene benyttes også av utdanningsinstitusjonene her hjemme og som referanser i en viss grad. Arbeidet med serien bør derfor fortsette.
- Komiteen for Informasjon og samfunnskontakt har noe dårlig deltagelse fra noen av medlemmene. Det er mangelfull oppdatering av internettsiden www.tunnel.no, og her bør noe gjøres for å gjøre siden mer aktuell.
Det bør fortløpende vurderes hvilke medlemmer som skal delta i komiteen. Som desisorene tidligere har bemerket gjelder dette generelt alle komiteene, og det bør også vurderes om medlemmene bør sitte på åremål.
- Vi konstaterer at Utviklingskomiteen jobber godt med stor aktivitet. Bl.a. er det viktige arbeidet med «Sikkerhet ved arbeid i tunneler og bergrom» ferdig.

- NFF er engasjert i Foreningen Norsk Fjellsprengningsmuseum (NFSM) gjennom Kulturutvalget som er representert i styret i foreningen. Fjellsprengningsmuseet er i stadig utvikling med nye elementer i utstillingene, og samarbeidet mellom foreningen og Norsk vegmuseum, som eier og driver museet, er blitt bedre med bl.a. bedre økonomi. Kulturutvalget er for øvrig svært aktivt og drives i hovedsak av «seniorer». Kulturutvalget hadde kommentarer til prosessen med ansettelse av ny faglig sekretær, og var bekymret for at stillingen skulle besettes av en utenfor fagmiljøet, samt at stillingen skulle gjøres mer politisk. Henvendelsen fra utvalget ble besvart av formannen i brev av 30.09.2016, og det har også vært samtaler med den nye sekretæren. Utvalget er beroliget etter ansettelsen, svært fornøyd med valget og forsikringer om at NFF fortsatt skal være en upolitisk, ikke-kommersiell og strengt faglig forening.
- Det er fortsatt noe vanskelig å få interesse for temakveldene for bergsprengerne. «Storefjellskurset» (som for øvrig ikke lenger nødvendigvis arrangeres på Storefjell) er viktig og populært blant bergsprengerne. Bransjerådet for fjellsprengning, der NFF er representert, arbeider godt.
- Foreningens økonomi er fortsatt meget god, og desisorene påpeker at det ikke bør være noe prioritert ønske å bli rik. Foreningen bør fortsette arbeidet med å støtte gode prosjekter, phd-stipender, og kanskje finne nye aktiviteter som kan støttes økonomisk. Årets regnskap kan gi et vel positivt bilde av økonomien, da store inntekter fra WTC 2917 er kommet på 2016-regnskapet, mens utgiftene i stor grad kommer i 2017.

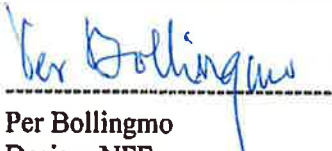
Regnskapstjenestene fra Tekna har i mange år vært lite tilfredsstillende for NFF og det er ingen vesentlig forbedring siste år. Det bør bli en prioritert oppgave for det nye styret å få dette til å fungere bedre.

Vårt hovedinntrykk av foreningens drift er at NFF er et svært aktivt faglig kraftsentrum for bergfagene. Det gjøres en betydelig dugnadsinnsats, og spesielt vil vi fremheve viljen til kunnskapsdeling, både når det gjelder gode og dårlige erfaringer.

Foreningen har grunn til å være stolt av en omfattende virksomhet med høyt faglig nivå, samtidig som det sosiale aspektet ivaretas. Foreningen er et viktig forum både sosialt og for utveksling av kunnskaper, og medlemmene bidrar med sin brede erfaring til å bringe våre fag videre. I det store og hele har vi en forening med en imponerende aktivitet og god økonomi.

Desisorene takker styret og alle som har bidratt til et meget godt år med høy aktivitet i NFF. Takk for god innsats!

Oslo/Trondheim 24.05.2017

 Per Bollingmo
 Desisor NFF

 Bjørn Nilsen
 Desisor NFF

BUDSJETT 2017

NB: Eks. prosjektutvikling

	Budsjett 2016	Budsjett 2017 *)
Inntekter		
Medlemskontingenter	954 500	1 025 750
Andre driftsinntekter	3 898 500	3 907 250
Sum inntekter	4 853 000	4 933 000
Kostnader		
Innkjøp av varer	320 000	Inngår i "Andre kontorkostnader"
Leie av lokaler	70 000	70 000
Honorarer faglig sekretær og tekn. tjenester	1 200 000	1 500 000
Andre honorar	257 500	257 500
Honorar Tekna sekretariat	470 000	470 000
Trykksaker	302 100	302 100
Markedsføring	175 000	175 000
Telefon, porto, gebyrer	25 000	25 000
Andre kontorkostnader	210 000	530 000
Reise, opphold	818 000	618 000
Utviklingskostnader kurs	20 000	20 000
Arrangementutg.	468 600	468 600
Deltakerutgifter	183 900	183 900
Kontingenter til andre	197 000	197 000
Representasjon	52 500	52 500
Tap på fordringer	33 400	33 400
Sum kostnader	4 803 000	4 903 000
Driftsresultat	50 000	30 000
Renteinntekter	40 000	30 000
Andre finansinntekter		
Sum finans	40 000	30 000
Årets resultat	90 000	60 000

*) Tallene er eks. WTC 2017

Vedlegg 6

Sak 6

Fastsettelse av årskontingent for år 2018

Styret foreslår følgende satser:

Kategori	Kr pr år fra 2017	Forslag for 2018
Personlig medlemskap	450,-	500,-
Firmamedlemskap	5 750,-	Uendret
Firmamedlemskap for bedrifter med mindre enn 5 ansatte	2 600,-	Uendret
Senior/Honnør	225,-	Uendret
Student	0,-	Uendret
Støttemedlemskap internasjonal virksomhet	9 000,-	Uendret
Støttemedlemskap internasjonal virksomhet for bedrifter med mindre enn 5 ansatte	4 000,-	Uendret
Personlig støttemedlem internasjonal virksomhet	1 200,-	Uendret

LOVER (FORSLAG)

Vedlegg 7

for

Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk tilknyttet Tekna
vedtatt 19.11.1964, senere revidert 23.11.1998, 07.05.1996, 07.05.2002, 03.05.2011,
05.05.2015 ~~og~~, 10.05.2016 ~~og~~ 20.06.2017

§ 1 Navn

Foreningens navn er **Norsk Forening for Fjellsprenningsteknikk (NFF)** tilknyttet Tekna. På engelsk er foreningens navn *Norwegian Tunnelling Society*.

§ 2. Formål.

Foreningens formål er å arbeide for bedre utnyttelse av berggrunnen, utvikling av bergteknologi og anvendte teknikker, forbedring av sikkerhet og miljø, å hente impulser utenfra og samtidig gjøre Norsk teknologi kjent internasjonalt. Foreningen skal arbeide for gode kollegiale forhold innen bransjen.

§ 3. Medlemmer.

NFF er åpen for medlemmer med tilknytning til eller som er interessert i det arbeid foreningen driver. Foreningen kan ha tre medlemskategorier

- (1) Personlige medlemmer som også inkluderer kategoriene pensjonist, student eller korresponderende medlemmer.
- (2) Selskaper, institusjoner, offentlige etater, undervisnings- og forskningsinstitusjoner knyttet til virksomhetsområdet, alle under kategori bedriftsmedlemmer.
- (3) Bedriftsmedlemmer kan delta som støtte medlem for internasjonal virksomhet under kategorien Støttemedlem.
- (4) Styret kan utnevne æresmedlemmer.

Søknad om medlemskap sendes styret v/sekretariatet.

§ 4. Organisasjon.

Høyeste myndighet er Generalforsamlingen som delegerer den daglige virksomhet til et styre. Styret leder foreningen i samsvar med foreningens lover og er ansvarlig for foreningens midler. Styret etablerer henholdsvis avvikler komiteer, utvalg, prosjektgrupper og sekretariat. Styrets arbeid overvåkes av et desisor utvalg som rapporterer til årsmøtet. Det er ønskelig at styrets sammensetning gjenspeiler medlemsmassen, representert ved for eksempel byggherrer, entreprenører, konsulenter, leverandører og undervisning/forskning.

§ 5. Generalforsamling

Ordinær Generalforsamling holdes årlig innen 30. juni. Saker som ønskes behandlet på den Ordinære Generalforsamling må være styret i hende senest fire uker før annonsert møtedag. Innkalling til Generalforsamling skjer skriftlig med 14 dagers varsel. Generalforsamlingen kan kun treffe avgjørelser i saker som er angitt og er klargjort for i innkallingen. I Ordinær Generalforsamling behandles:

1. Årsberetninger
2. Regnskap og revisjonsberetning
3. Budsjett og årskontingenter.

4. Valg. Styreleder styremedlemmer, varamedlemmer, valgkomite, desisorer, revisor, evt representanter til andre fora.
5. Andre saker som er angitt i innkalling.

Valg og avstemming foregår på lovlig satt Generalforsamling. Valg av styremedlemmer forberedes og fremlegges av Valgkomiteen i form av en innstilling. Andre valg forberedes og fremlegges av Styret i form av en innstilling. Medlem av NFF kan fremme egne forslag til kandidater, men må gjøre dette innen oppgitt frist gjennom Valgkomiteen henholdsvis Styret. I Valgkomiteens henholdsvis Styrets fremlegg skal det fremgå også en oversikt over hvilke kandidater som har vært foreslått.

Det er anledning å stemme på alle kandidater som er foreslått rettidig. Ved avstemminger har hvert medlem en stemme. Avstemming foregår ved oppmøte og skal foregå skriftlig dersom minst en tredel av de fremmøtte med stemmerett krever dette. Alle saker avgjøres ved simpelt flertall.

Ekstraordinær Generalforsamling skal avholdes når minst en tredel av medlemmene krever det, eller etter styrets beslutning. Styret innkaller, angir sakliste og distribuerer relevant bakgrunnsmateriale. For Ekstraordinær Generalforsamling gjelder regler som for Ordinær Generalforsamling.

§ 6. Endring av lover.

Lovendring behandles på Generalforsamling og krever et flertall på to tredeler av fremmøtte med stemmerett

§ 7. Styre

Foreningens styre skal bestå av 6 medlemmer, ~~og 2~~ varamenn og leder for Yngres nettverk. Alle må være personlige medlemmer av foreningen. Styret velges i Generalforsamling. Styreleder velges for 1 år, medlemmer velges for 2 år, varamedlemmer velges for 1 år. Styret er beslutningsdyktig når minst 4 medlemmer og/eller varamedlemmer er tilstede. Saker avgjøres ved simpelt flertall. Ved stemmelikhet har styreleder dobbeltstemme.

§ 8. Oppløsning av foreningen

Frivillig oppløsning av foreningen krever to tredelers flertall og må beslutes i ordinær og en påfølgende Ekstraordinær Generalforsamling. Den Ekstraordinære Generalforsamlingen kan tidligst avholdes tre måneder etter den ordinære. Eventuelle midler foreningen måtte eie etter at forpliktelser er oppgjort skal tilfalle et fond for støtte av ideell og likeartet aktivitet.

00000000000000000000000000000000

Styret i NFF
v/ Thor Skjeggedal

Sak: Valg til styret i NFF - Årsmøtet 2017
Valgkomiteens innstilling

Valgkomiteen har hatt flere telefonmøter og interne diskusjoner, og på dette grunnlag kommet fram til følgende enstemmige innstilling til styret for NFF. Valgkomiteen har gjennomført samtaler med samtlige styremedlemmer, både de som går ut av styret, de som kommer inn i styret og de som fortsetter i styret med nye eller de samme posisjonene.

Styret vil etter valgkomiteens innstilling, og på bakgrunn av dialog med sittende styre og utvalgte kandidater, bli som følger:

Styreleder:	Øyvind Engelstad (valg)
Styremedlem:	Amund Bruland (gjenvalg)
Styremedlem:	Anne Katrine Kallager (ikke på valg)
Styremedlem:	Kjersti Kvalheim Dunham (gjenvalg)
Styremedlem:	Olaf Rømcke (ikke på valg)
Styremedlem:	Roar Sve (ny tidligere varamedlem)
Varamedlem:	Stein Bjøru (ny)
Varamedlem:	Sindre Log (ny)

Styremedlemmene Anne Katrine Kallager og Olaf Rømcke er ikke på valg til årsmøtet 2017. Øyvind Engelstad foreslås valgt som ny leder. Amund Bruland og Anne Katrine Kallager gjenvelges som styremedlemmer. Styremedlem Hanne Markussen Eek var valgt som styremedlem fram til 2017. Varamedlem Roar Sve velges som nytt styremedlem, mens Stein Bjøru og Sindre Log velges som nye varamedlem. Valgkomiteen har lagt vekt på en god fordeling mellom kjønn, kontinuitet i styre- og komitéarbeidet samt jevn representasjon fra medlemsbedriftene.

Trondheim/Oslo, 02.05.2017

Heidi Berg

Eivind Grøv
Valgkomiteens leder

Ruth Gunlaug Haug

Vedlegg 9**Sak 9 VALG FREM TIL ÅRSMØTE 2018 AV:**

- (i) valgkomité**
- (ii) desisorer**
- (iii) revisor**

(i) Valgkomiteen som velges for et år består fram til 2017 av:

- Eivind Grøv, leder
- Ruth Gunlaug Haug (erstattet Jan Kristiansen)
- Heidi Berg

Styret foreslår at følgende velges fram til 2018:

- Heidi Berg, leder
- Frode M. Nilsen
- Thor Skjeggedal

(ii) Valg av desisorer

Foreningen har to desisorer som velges for et år. Desisorer til 2017 er Per Bollingmo (leder) og Bjørn Nilsen.

Styret foreslår at foreningens desisorer fram til 2018 blir:

- Bjørn Nilsen, leder
- Eivind Grøv

(iii) Valg av revisor. Som ledd i foreningens økonomiprogram har styret valgt å revidere regnskapene med frivillige krefter. Frem til 2018 foreslår styret:

- Jon Frøisland, revisor
- Frode M. Nilsen, co-revisor

